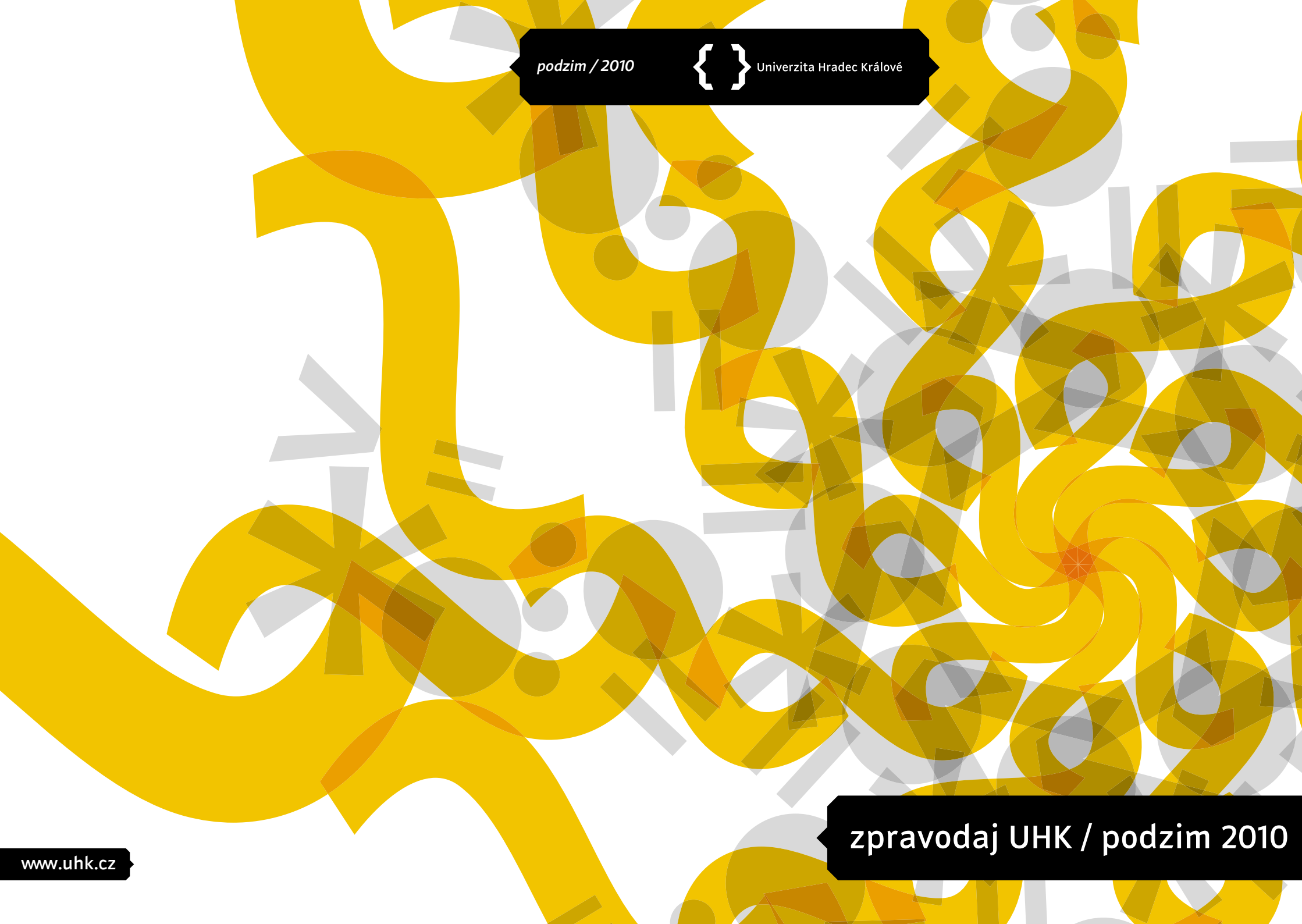
podzim / 2010
Univerzita Hradec Králové
zpravodaj UHK / podzim 2010
www.uhk.cz

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY
/ Přírodovědecká fakulta UHK právě odstartovala
/ Jak se ustavuje fakulta, pane profesore?
/ Výkladní skříň vědy nové fakulty – Dopplerův ústav
/ Práce s talentovanými studenty na PřF UHK
/ Všechny filozofické fakulty nejsou stejné
/ Na FIM UHK se umějí postarat o své studenty
/ Tomáš Sedláček opět přednášel na FIM UHK
/ Univerzita ocenila výjmečné studenty

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST
/ VII. Hradecké dny sociální práce
/ Aktuální trendy ve výuce chemie
/ QMath11 – Matematické výsledky kvantové fyziky
/ Dobrá praxe v udržitelnosti cestovního ruchu

DIÁŘ
/ Noví docenti UHK
/ Univerzita publikující
/ Nové časopisy na PdF UHK
/ Autobus plný stříbra
/ Vítězové 2. ročníku studentské soutěže Nadace mezilidské tolerance T. Grala

Přírodovědecká fakulta UHK právě odstartovala!

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

ou jé!

Prvního zářijového dne letošního roku zahájila činnost čtvrtá fakulta Univerzity Hradec Králové – přírodovědecká. Nová součást univerzity přibývá do dosavadního svazku fakult pedagogické, filozofické a informatiky a managementu, na kterých studuje téměř 9 000 studentů přibližně ve stovce rozličných oborů. K hlavním oblastem působení nové fakulty náleží fyzika, biologie, matematika, chemie a informatika, jimž se věnuje na sedm set posluchačů z různých součástí univerzity.

Rektor Univerzity Hradec Králové docent Josef Hynek v první den existence Přírodovědecké fakulty pověřil výkonem funkce jejího děkana profesora Bohumila Vybírala, fyzika a zkušeného vysokoškolského manažera, jenž po řadu let zastával funkci prorektora univerzity a byl také přesně před pěti roky pověřen vedením tehdy nově založené Fakulty humanitních studií, dnešní Filozofické fakulty UHK. Vzniklá fakulta přírodovědecká v tomto období postupně ustavuje své samosprávné orgány, aby se mohla uskutečnit volba jejího prvního řádného děkana. Děkanát Přírodovědecké fakulty UHK nalezl své sídlo v univerzitní budově D v ulici Jana Koziny v Hradci Králové.

Založení Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové představuje mimořádný impulz v oblasti vysokoškolské přípravy mladých odborníků v přírodních vědách a současně ve vědě a aplikovaném výzkumu. Vedení univerzity a fakulty učiní spolu se všemi zaměstnanci a studenty maximum pro to, aby byl využit.

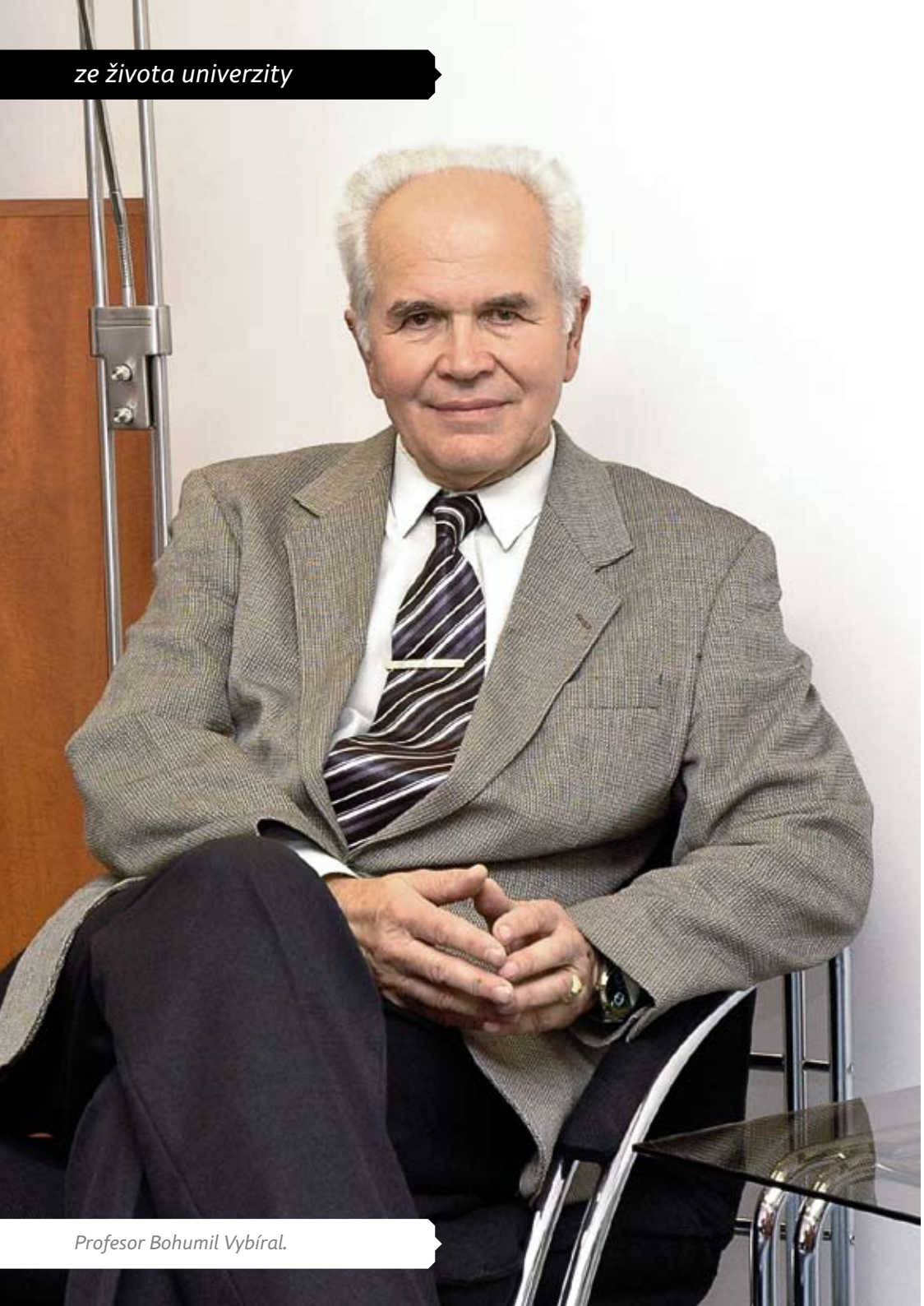

Profesor Bohumil Vybíral.

ze života univerzity

Jak se ustavuje fakulta, pane profesore?

Redakce Zpravodaje požádala pověřeného děkana Přírodovědecké fakulty UHK profesora Bohumila Vybírala o rozhovor.

Pane profesore, co znamená vznik Přírodovědecké fakulty UHK pro naši univerzitu a pro přírodovědné vysoké školství v republice a co pro region?

Vznikem Přírodovědecké fakulty (PřF) se naplnil dlouhodobý záměr Univerzity Hradec Králové, aby byly vyčleněny ze svazku široce rozvinutých oborů Pedagogické fakulty obory s přírodovědným zaměřením. Přináší to výhody pro obě fakulty. Vzdělávání na Pedagogické fakultě UHK mělo (a stále ještě má) velmi široký záběr a zahrnuje vedle studijních programů učitelských i řadu programů neučitelských, což zejména pro ty druhé je méně výhodné. Vyčlenění přírodovědných oborů, které se nyní budou pěstovat na Přírodovědecké fakultě UHK, umožní jednak jejich větší a zřetelný rozvoj, jednak se jejich studium stane zřejmějším i vůči veřejnosti. To má velký celospolečenský význam – jak pro východočeský region, tak pro celou republiku. Je totiž známo, že o studium přírodovědných oborů (zejména fyziky a matematiky), avšak i technických oborů je všeobecně malý zájem. To se může projevit již v blízké budoucnosti jako celospolečenský problém. V tom má založení Přírodovědecké fakulty UHK význam jak pro Českou republiku, tak pro Královéhradecký i Pardubický kraj (naše fakulta je jedinou přírodovědeckou fakultou na území těchto dvou krajů).

Mohl byste blíže objasnit čtenářům, jaké je Vaše poslání v čele fakulty?

Mé poslání v čele této nové fakulty není právě jednoduché. Tím, že jsem byl rektorem univerzity doc. Hynkem postaven do vedení fakulty, byl mi ze zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách (§ 103, odst. 2) svěřen výkon čtyř základních řídících funkcí na PřF: výkon funkce děkana a v ne-

zbytném rozsahu výkon působnosti Akademického senátu PřF, vědecké rady a disciplinární komise PřF. Mým hlavním úkolem je v době asi pěti měsíců realizovat řízení fakulty a organizovat akademický život na ní tak, aby to postupně odpovídalo akademickým demokratickým principům. Nejprve jsem ustavil management fakulty. Jmenoval jsem dva proděkany: proděkanem pro vědu a vnější vztahy a statutárním zástupcem děkana se stal dr. Jan Kříž a proděkanem pro vzdělávání a vnitřní vztahy dr. Michal Musílek. Na základě výběrového řízení jsem do funkce tajemníka fakulty jmenoval Ing. Moniku Kostrovou. Z titulu mé dočasné působnosti vykonávat funkci akademického senátu fakulty jsem vypracoval (a přijal) Volební a jednací řád Akademického senátu Přírodovědecké fakulty, který již 22. září 2010 schválil Akademický senát UHK. Na shromáždění akademické obce fakulty jsem vyhlásil volby do AS PřF, které proběhly na počátku listopadu 2010. Tím vznikl důležitý akademický orgán fakulty, který již může vypsat volby děkana. Předpokládá se, že tyto volby proběhnou v lednu 2011. Poté již rektor bude moci jmenovat řádného děkana a moje role ve vedení fakulty, daná mi pověřením z 1. září 2010, skončí.

V době plné změn je jistě obtížné stanovovat prognózy, ale jistě má fakulta svůj jasný cíl, jímž se řídí a který motivuje její pracovníky.

Jak si tedy představujete Přírodovědeckou fakultu UHK v budoucnosti?

Nejprve bych shrnul, jaký je současný stav fakulty. Na PřF pracuje 65 přepočtených akademických pracovníků, z toho 11 profesorů, 11 docentů a z odborných asistentů je 27 nositelů vědecké hodnosti, a dále osm technicko-hospodářských přepočtených pracovníků. Z Pedagogické fakulty UHK bylo na PřF převedeno pět velmi dobře konstituovaných kateder: biologie, fyziky, chemie, informatiky a matematiky. Na fakultě jsou zatím akreditovány čtyři studijní programy, z toho tři bakalářské (Systematická biologie a ekologie, Fyzikálně-technická měření a výpočetní technika a Finanční a pojistná matematika) a jeden navazující magisterský program (Systematická biologie a ekologie). V těchto programech bylo k 1. říjnu 2010 na PřF zapsáno 264 studentů. Mimo to ovšem PřF zajišťuje přírodovědné vzdělávání 630 studentů na Pedagogické fakultě (převážně s učitelským zaměřením) a 126 studentů na Filozofické fakultě UHK. V blízké budoucnosti budeme usilovat o získání akreditací dalších studijních programů bakalářských a magisterských. Z biologie připravujeme rovněž doktorský studijní program. Rádi bychom také v budoucnosti dosáhli akreditace učitelských oborů přírodovědného zaměření, jak je to obvyklé na přírodovědeckých fakultách většiny univerzit. Pro blízké období budeme nadále rozvíjet vědeckou, výzkumnou a publikační činnost a usilovat o zisk vědeckých grantů. Již nyní má PřF velmi dobré vědecké výsledky ve fyzice, biologii, chemii a matematice. Fakulta zatím nemá dobré podmínky prostorové, avšak očekáváme, že se v krátké době podaří postavit novou budovu PřF; výstavba budovy PřF je po stránce územní a projektové již zcela připravena.

Co byste vzkázal současným i budoucím studentům?

Přírodovědecká fakulta umožní stávajícím i budoucím studentům zajímavé nadčasové studium přírodovědných oborů, které jim dá možnost širokého uplatnění v různých oborech na celém území republiky i v zahraničí. O vysokoškolsky vzdělané pracovníky s přírodovědným zaměřením je stále větší zájem a jejich uplatnění na trhu práce je tedy velké. Rozhodně se vyplatí studovat přírodní vědy, neboť jejich studium je nejen zajímavé a krásné, ale přináší i velmi dobré a solidně finančně ohodnocené uplatnění v praxi.

Děkan Pedagogické fakulty UHK doc. Vladimír Jehlička předává představiteli Přírodovědecké fakulty prof. Bohumilu Vybíralovi za přítomnosti rektora univerzity doc. Josefa Hynka plány na výstavbu budovy pro novou fakultu, na jejichž přípravě měl zásadní podíl.

Výkladní skříň vědy nové fakulty – Dopplerův ústav

Na základě podkladů Jana Kříže, proděkana PřF UHK, zpracoval Václav Víška, člen redakční rady Zpravodaje.

Centrem základního výzkumu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy je Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku, vědecké pracoviště Přírodovědecké fakulty UHK. Vedle hradeckého řídícího pracoviště se na něm podílí Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská ČVUT v Praze a Ústav jaderné fyziky Akademie věd České republiky, v. v. i. Centrum je finančně podporováno v letech 2006 – 2010. Úkolem této vědecké instituce je vytvořit stabilní výzkumné pracoviště v oboru matematické fyziky a aplikované matematiky se silnými vazbami na přední evropská vědecká pracoviště. Jeho strategickým cílem je výchova nové generace vědců, kteří budou schopni provádět výzkum v exponovaných oborech.

Vědecká aktivita Dopplerova ústavu je kontrolována mezinárodní radou, v jejímž čele stojí prof. Ari Laptev ze Stockholmu, zároveň prezident Evropské matematické společnosti. Ředitelem je prof. Pavel Exner z Akademie věd ČR a jedním z místopředsedů prof. Petr Šeba z PřF UHK.

Vědecká aktivita ústavu spočívá v několika činnostech. Vědecký program nese název Aplikace metod kvantového chaosu. V rámci tohoto programu Dopplerův ústav např. řeší, a to na základě studia lékařských diagnostických zařízení, tzv. biomedicínské signály (balistografické signály nebo procesy udržování lidské rovnováhy).

Vědci z královéhradeckého univerzitního Dopplerova ústavu zkoumají také tzv. sociální systémy, a to formou metod známých z kvantové fyziky (např. podvědomé chování řidičů při parkovaní či zastavování nebo podvědomé chování chodců při pohybu úzkou uličkou za sebou – byly pozorovány podobné rysy jako u pohybu některých zvířat).

Měření na prvním prototypu balistokardiografického lůžka na UHK.

Dopplerův ústav Přírodovědecké fakulty UHK také pořádá mezinárodní vědecké workshopy a odborné konference, jichž se účastní světové špičky v oboru fyzika (v roce 2009 se světového kongresu matematické fyziky zúčastnil prof. Stephen Weinberg, nositel Nobelovy ceny za fyziku). Poslední vědeckou konferencí Dopplerova ústavu PřF UHK byla v roce 2010 konference QMath11 – Matematické výsledky kvantové fyziky.

Práce s talentovanými studenty na Přírodovědecké fakultě UHK

Na základě podkladů Jana Kříže a Martina Bílka z PřF UHK zpracoval Václav Víška, člen redakční rady Zpravodaje.

Pracovníci nově vzniklé fakulty již mnoho let odborně podporují a vedou talentovanou mládež v několika oborech. Katedra fyziky PřF UHK je toho příkladem. Do této činnosti jsou intenzivně zapojeni prof. Ivo Volf, předseda Ústřední komise Fyzikální olympiády (prestižní soutěž mladých fyziků), doc. Zdeněk Kluiber, předseda Ústřední komise Turnaje mladých fyziků a předseda hodnotící komise Středoškolské odborné činnosti ve

fyzice, a dr. Jan Kříž, místopředseda Ústřední komise Fyzikální olympiády a mentor pro fyziku soutěže ESUO. Katedra fyziky PřF UHK je tedy organizačním centrem i odborným garantem Fyzikální olympiády a zároveň sídlem zmíněného Turnaje mladých fyziků. Na katedře je také zřízena Poradna pro fyzikální talenty, navazující na padesátiletou tradici péče o žáky základních a středních škol talentovaných ve fyzice. Členové katedry tak podporují mimoškolní činnost značné části mladých lidí, včetně přípravy těch nejúspěšnějších, kteří se každoročně účastní Mezinárodní fyzikální olympiády. Ukázalo se, že dobré výsledky v mezinárodní soutěži musejí být podloženy několikaletou, dobře řízenou přípravou studentů. Centrum této náročné práce s mladými fyzikálními talenty je v současnosti umístěno právě na Katedře fyziky PřF UHK. Předsedou je prof. Ivo Volf.

Také pracovníci Katedry chemie PřF UHK se věnují práci s talentovanou mládeží. Prof. Martin Bílek pravidelně připravuje posluchače chemie na studentskou konferenci o projektovém vyučování v chemii, kterou pořádá již 8 let Katedra chemie a didaktiky chemie PdF UK Praha. V posledních 3 letech naši univerzitu reprezentovali vždy dva studenti. Studenti katedry chemie také spolupracují na projektu K-LaMPa (Královéhradecká laboratoř mladých přírodovědců).

Na pravidelných úspěších středoškolských studentů na mezinárodních fyzikálních soutěžích mají zásluhu také odborníci z Přírodovědecké fakulty UHK.

Všechny filozofické fakulty nejsou stejné

Petr Grulich, děkan FF UHK

Filozofická fakulta UHK si na počátku září tohoto roku připomenula páté výročí svého vzniku. Jak si nyní stojí v porovnání s oborově shodně zaměřenými fakultami, napoví stručný pohled na její činnosti, který nabízí tento bilanční článek.

Hradecká filozofie se snaží být trochu jinou filozofickou fakultou. S ohledem na poměrně hustou síť humanitně zaměřených fakult je to ostatně přirozené. Neznamená to, že neposkytuje kvalitní vzdělávání v tradičních oborech, jako jsou historie, archivnictví, politologie, filozofie, sociologie atd., ale snaží se uplatnit i v přípravě vysoce specializovaných odborníků v oblastech, které nezajišťuje žádná jiná škola v Česku a v některých případech ani v Evropské unii. Jedná se např. o dva unikátní obory: Počítačová podpora v archeologii a Počítačová podpora v archivnictví. Ty jsou zaměřeny na využití informačních technologií v humanitních oborech. Praxe ukazuje, že jejich absolventy čekají nesmírně zajímavé možnosti uplatnění nejen v humanitní sféře, ale i v průmyslu, specializovaných službách, státní správě a také ve specializovaných bezpečnostních složkách státu. Fakulta tak zcela nečekaně otevírá prostor pro studium absolventů nejen gymnázií, ale i technických škol.

Fakulta je v současnosti jediným akademickým pracovištěm v Česku, které se zaměřuje na vzdělávání odborníků na politické systémy zemí Afriky a Latinské Ameriky. Těmito studijními obory tak fakulta plní významnou roli nejen pro bezpečnostní, ale i obchodní politiku České republiky. Po absolvování tradičně zaměřeného bakalářského oboru Politologie mohou studenti v navazujícím magisterském a také v doktorském programu studovat politologii se zaměřením na latinskoamerický nebo africký region. FF UHK vybudovala rozsáhlou síť partnerských univerzit v Latinské Americe a Africe

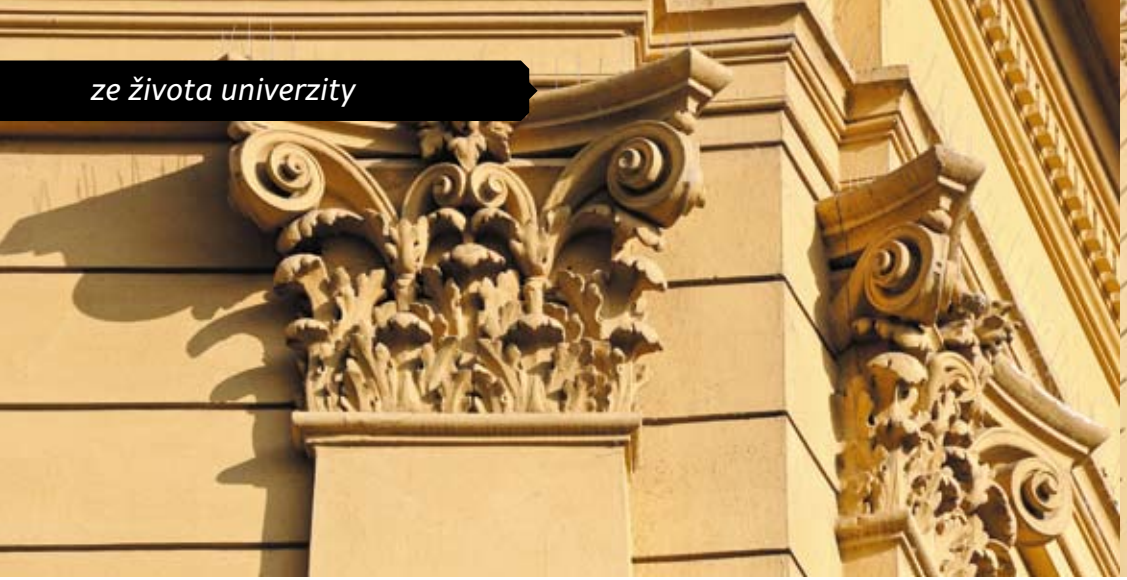

a vysílá své studenty na semestrální stáže do dvou afrických zemí, jimiž jsou Ghana a Kapverdské ostrovy, a do čtyř latinskoamerických států, a to Argentiny, Peru, Venezuely a Chile.

Obdobně atraktivní specializací je oblast experimentální archeologie. Fakulta provozuje unikátní skanzen pravěké vesnice ve Všestarech, který je dnes veřejnosti široce znám. Fakulta ve spolupráci s Královéhradeckým krajem rozšíří skanzen o další objekty a přemění celý areál do podoby unikátního archeoparku. Mimo experimentování fakulta samozřejmě vykonává i tradiční archeologické výzkumy, a tak dnes v oblasti archeologie poskytuje celé spektrum vysokoškolského vzdělávání.

Tradiční silnou stránkou fakulty jsou její historické obory. V zajišťování výuky se fakulta opírá o širokou vědeckou činnost jejích pracovišť. Jedním z posledních výstupů je např. dnes již naprosto vyprodaná monumentální publikace Dějiny východních Čech v pravěku a středověku, která vznikla jako výsledek mnohaletého výzkumu královéhradeckých univerzitních historických pracovišť. Fakulta se hlásí i k roli, kterou hraje pro sesterskou pedagogickou fakultu, totiž ke vzdělávání budoucích učitelů. Novinkou v této oblasti je získání grantu, v jehož rámci na Katedře filozofie a společenských věd FF UHK vznikne nová moderní učebnice výchovy k občanství určená pro žáky základní školy.

Velmi významnou je odborná činnost interdisciplinárního Centra jazyka, mysli a společnosti, v němž působí kolegové z Katedry filosofie a společenských věd FF UHK a na jehož aktivitách se podílejí i studenti. O jeho poslání a výsledcích již informoval letní univerzitní Zpravodaj. Právě filozofie na naší fakultě prochází velkými kvalitativními proměnami a postupně se řadí k našim profilovým oborům.

Filozofická fakulta v loňském a tomto akademickém roce realizuje rozsáhlý mnohamilionový evropský projekt zaměřený na inovaci studijních programů fakulty. Naprostá většina oborů prochází modernizací, jejímž cílem je výrazně přihlížet k požadavkům praxe, rozšířit dostupnost elektronických výukových pomůcek a dosáhnout vyšší jazykové gramotnosti. To však neznamená, že by obory na fakultě nebyly moderní. Jde o trvalý zájem fakulty poskytovat takové vzdělání, které vytváří relativní jistotu uplatnění absolventů.

Dokladem toho může být nejen fakt, že o absolventy některých oborů si potenciální zaměstnavatelé na fakultu přímo píší (státní správa, některé průmyslové podniky), ale i skutečnost, že FF UHK neměla dle registru úřadu práce v září tohoto roku ani jednoho nezaměstnaného absolventa. V rámci projektu je takto inovováno více než sto vyučovacích předmětů.

Fakulta se stále více etabluje jako významná vzdělávací instituce Královéhradeckého kraje. Poskytuje specializované vzdělávání některým průmyslovým podnikům v regionu, jako je např. VEBA Broumov pro oblast afrikanistiky, a posílá studenty na praxi do řady regionálních firem. Katedra sociologie zpracovává sociologická šetření pro krajský úřad a další instituce. Dokonce se fakulta může pochlubit, že byla jednou z nemnoha organizací provádějících empirické výzkumy veřejného mínění, kterým se podařilo přesným způsobem předpovědět výsledek květnových voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky. Všech těchto výzkumných aktivit se jako tazatelé účastní studenti a absolventi fakulty.

Na Filozofické fakultě Univerzity Hradec Králové studuje přibližně 1 300 studentů. V článku představená podoba fakulty je i jejich zásluhou.

Na FIM se umějí postarat o své nové studenty

Věra Strnadová, Katedra managementu FIM UHK

Za významnou konkurenční výhodu mezi vysokými školami označili letošní studenti prvních ročníků FIM UHK dvě oblasti: elektronický kurz První kroky na FIM a úvodní přednášku Vítejte na FIM. Každý zájemce se tak může včas a podrobně seznámit s prostředím naší vysoké školy a proniknout do organizace studia. Analýza kurzu, provedená u 250 respondentů, ukázala, že studenti oceňují především originalitu zpracování jednotlivých sekcí a rychlou dostupnost všech zásadních informací v jednom systému na jediném místě. Přednáška Vítejte na FIM je zařazena těsně před zápisy do prvního ročníku studia. Zde představitelé fakulty a studenti podají důležité informace. Letos v srpnu se této přednášky zúčastnilo 350 posluchačů. Byl oceněn - pro tuto akci speciálně připravený - videozáznam Studenti studentům, kde studenti vyšších ročníků odpovídají na otázky svých mladších kolegů. Realizační tým nyní připravuje anglickou verzi kurzu a propracovává virtuální animaci prostředí FIM UHK. O kvalitě a efektivitě tohoto e-learningového kurzu svědčí skutečnost, že získal hlavní cenu poroty na mezinárodní konferenci Informačné a komunikačné technológie vo vzdelávaní ICETA 2010.

Realizační tým kurzu: Michal Šafus, dr. Věra Strnadová, Martin Málek, Pavlína Šimůnková a Jan Kadeřávek.

Tomáš Sedláček opět přednášel na FIM

Ladislav Hájek, Katedra ekonomie FIM UHK

Hlavní makroekonomický stratég ČSOB a člen Národní ekonomické rady vlády ČR dr. Tomáš Sedláček zavítal v krátké době již podruhé na Univerzitu Hradec Králové. Jeho vystoupení 20. září 2010 na Fakultě informatiky a managementu se konalo pod názvem O ekonomii a ekonomice aneb netradiční pohled na tradiční otázky. Po krátkém úvodu následovaly dotazy přítomných studentů a učitelů. Tomáš Sedláček vysvětloval podrobně složitý proces přípravy státního rozpočtu z hlediska příjmů i výdajů. V druhé části svého dvouhodinového vystoupení reagoval především na otázku vstupu ČR do Evropské měnové unie a přijetí měny euro. Jednoznačně podpořil přijetí eura a zdůraznil především výhody jednotné měny pro českou ekonomiku, pro firmy i domácnosti.

Přednáška ukázala, jak velký zájem je mezi studenty i učiteli o ekonomické informace, o jejich vysvětlení a interpretaci. Dosavadní ekonomická publicistika a popularita našeho hosta, neformální vystupování, příklady ze života i ekonomické praxe, z vlády a ministerstva, otázky kladené publiku, to vše upoutalo pozornost posluchačů, z nichž si každý učinil názor na to, co znamená výraz vynikající rétor, jak pracuje tým poradců vlády a ministrů, ale i jaký je obsah a forma výuky na jiných vysokých školách.

Dr. Tomáš Sedláček při přednášce.

Tvůrčí a vědecká činnost VII. Hradecké dny sociální práce

Martin Smutek, Katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK

Katedra sociální práce a sociální politiky PdF UHK uspořádala ve spolupráci s Evropským centrem pro komunitní vzdělávání sedmý ročník konference „Hradecké dny sociální práce“. Tato každoroční akce je mezinárodní vědeckou konferencí, která je oborovým fórem pro odborníky z oblasti sociální politiky a sociální práce z praxe i akademické sféry. Letošní ročník se konal ve dnech 1. a 2. října 2010 a nesl podtitul „Rizika sociální práce“. Konferenci svým vystoupením zahajoval prof. Jan Keller z Ostravské univerzity, jeden z našich nejznámějších myslitelů v oblasti společenských věd. Jeho vystoupení na téma „Nová sociální rizika“ sledovala do posledního místa zaplněná aula Objektu společné výuky. Druhý den zahajoval jednání konference významný zahraniční host prof. Hans-Uwe Otto z Univerzity v Bielefeldu, který je v Německu považován za nejznámější oborovou „ikonu“, významně ovlivňující aplikované společenské vědy.

Letošnímu ročníku konference bylo přítomno více než 200 akreditovaných účastníků z šesti evropských zemí. Dvoudenní oborové fórum poskytlo prostor téměř devadesáti aktivním vystoupením ve třech tematických sekcích, pokrývajících nejvýznamnější soudobá společenská rizika a roli sociální práce a sociální politiky v jejich zkoumání. Naše pracoviště bude i nadále věnovat velké úsilí, aby byla zachována tradice pořádání této významné mezinárodní akce. Všechny oborově spřízněné kolegy z UHK tak již teď zveme příští podzim na VIII. Hradecké dny sociální práce.

Vědecké setkání tělovýchovných lékařů a pedagogů

Martin Jílek a Pavel Šmíd, Katedra tělesné výchovy a sportu PdF UHK

Na Univerzitě Hradec Králové se 6. října 2010 uskutečnil již 17. ročník vědecké konference s názvem „Optimální působení tělesné zátěže“. Jako vzpomínku na zakladatele MUDr. Vojtěcha Soulka, který v roce 1998 podlehl těžké nemoci, dostala tato pravidelná setkání podtitul „Kinantropologické dny MUDr. V. Soulka“. Hlavním pořadatelem byla Katedra tělesné výchovy a sportu Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové, spoluorganizátory byly Česká společnost tělovýchovného lékařství, Lékařská fakulta Univerzity Karlovy a Fakultní nemocnice v Hradci Králové a Rehabilitační klinika Fakultní nemocnice v Hradci Králové. Pozvánku k přednesení hlavních referátů z oblasti kryoterapie a z oblasti pohybových režimů diabetiků přijali přední odborníci nejen z České republiky. V oblasti kryoterapie přednesla hlavní referát as. prof. Anna Lubkowska (Polsko) a prof. Václav Zeman. V letošním ročníku jsme se také pokusili navázat na loňské setkání a s hlavními referáty z oblasti pohybových aktivit diabetiků tak vystoupili doc. Alena Šmahelová a prof. Štěpán Svačina.

Konference pokračovala odpoledním programem, který byl rozdělen do následujících sekcí:

1. Tělesná zátěž ve školní tělesné výchově, sportovním tréninku a pohybové rekreaci.
2. Účinky chladu na lidský organizmus.
3. Význam pohybové aktivity u diabetu.
4. Tělesná zátěž a pohybové aktivity seniorů.
5. Rehabilitace, regenerace a tělesná zátěž.
6. Pohybové aktivity zdravotně handicapovaných.
7. Nové metody v pohybových aktivitách pro zdraví.
8. Výživa.
9. Varia.

Vědeckého setkání se zúčastnilo 35 přednášejících z Česka a Slovenska.

Univerzita ocenila výjimečné studenty

Ondřej Tikovský, kancléř UHK

Rektor Univerzity Hradec Králové předal při příležitosti Dne boje za svobodu a demokracii ocenění výjimečným studentům, kteří se zasloužili o šíření dobrého jména své vysoké školy. Stalo se tak před přibližně tisíci účastníky společenského večera univerzity 18. listopadu 2010.

Při slavnostním aktu rektor univerzity navíc udělením medaile ocenil děkana Pedagogické fakulty UHK docenta Vladimíra Jehličku za vytvoření podmínek k založení nových součástí univerzity, jimiž se staly Přírodovědecká fakulta a Ústav sociální práce UHK.

Dvaadvacet studentů bylo oceněno za úspěšnou reprezentaci univerzity v různých oblastech vědeckého, kulturního a sportovního života. Byli mezi nimi úspěšní sportovci, hudebníci, dobrovolníci a účastníci studentských vědeckých soutěží. Kromě čestného uznání a věcných cen studenti získali mimořádné stipendium, na něž univerzitě přispěla desítkami tisíc korun akciová společnost Elektrárny Opatovice. Člen jejího předtavenstva Ing. Jiří Pěnka je spolu se studenty a rektorem univerzity na snímku na následující dvoustaně. Slavnostní večer vyvrcholil koncertem Marie Rottrové a Jaroslava Wykrenta.

OCENĚNI BYLI TITO STUDENTI

FAKULTA INFORMATIKY A MANAGEMENTU

Ing. Zdeněk Horák
Je absolventem navazujícího magisterského studijního oboru Aplikovaná informatika v akademickém roce 2009/2010, v němž obhájil velmi zdařilou diplomovou práci s názvem Hibernate Framework a jeho využití při pokročilé perzistenci dat.

Ing. Ivo Šmíd
Je absolventem navazujícího magisterského studijního oboru Aplikovaná informatika v akademickém roce

Marie Rottrová zpívá univerzitě.

2009/2010. Příkladně reprezentoval UHK v celostátní soutěži Diplomová práce roku 20010 v oboru Informatika, kategorie Informační bezpečnost, standardy řízení vývoje systémů a mezioborové přístupy. Umístil se na pátém místě s prací Programovací jazyk pro vizualizaci grafových algoritmů.

Bc. Lukáš Adámek
Je absolventem bakalářského studijního oboru Aplikovaná informatika v akademickém roce 2009/2010; nyní pokračuje ve studiu stejnojmenného navazujícího magisterského studijního oboru. Příkladně reprezentoval UHK v celostátní soutěži Diplomová práce roku 2010 v oboru Informatika, kategorie Telekomunikace – sítě a služby elektronických komunikací. Umístil se na čtvrtém místě s prací Mobilní navigační systém.

Eva Nývltová
Je studentkou bakalářského studia v oboru Sportovní management. Zúčastnila se jako reprezentantka České republiky v běhu na lyžích zimních olympijských her v Kanadě. Vzorně reprezentovala Univerzitu Hradec Králové na akademickém mistrovství České republiky, kde se umístila na druhém místě v běhu na 3 000 metrů a dále získala 4. místo v triatlonu.

Kateřina Tichá
Je studentkou bakalářského studia v oboru Management cestovního ruchu. Získala ocenění za vynikající studijní výsledky, spolupráci při výuce, na grantech a výběrových projektech a za pomoc při konferencích pořádaných fakultou.

Martin Vohralík
Je studentem magisterského studia v oboru Informační management. Příkladně reprezentoval UHK na akademickém mistrovství České republiky, kde získal zlatou medaili v judu v kategorii do 90 kg.

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Mgr. Michal Strobach
Úspěšně pokračuje třetím rokem v doktorském studiu oboru České a československé dějiny. Podílí se na šíření dobrého jména Filozofické fakulty UHK ve funkci výkonného redaktora Východočeských listů historických, recenzovaného časopisu vydávaného Historickým ústavem Filozofické fakulty UHK.

Bc. Michal Sejkora, Bc. Michaela Šírová, Bc. Martin Tománek
Jmenovaní jsou studenty navazujícího magisterského studijního oboru Politologie - latinskoamerická studia. Stáli u zrodu Revue Filozofické fakulty, internetového časopisu studentů Filozofické fakulty UHK. V rámci časopisu se podíleli na projektu analýzy volebních programů před parlamentními volbami v roce 2010, výsledky analýz prezentovali rovněž v médiích.

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Mgr. Petr Kopřiva
Je absolventem magisterského studijního oboru Speciální pedagogika rehabilitační činnosti a management speciálních zařízení. Získal ocenění za mimořádně kvalitní magisterskou práci Existenciální aspekty nároků života s postižením se zaměřením na pozitivní potenciál v jejich zvládání.

Bc. Jitka Kouklíková
Je absolventkou bakalářského studijního oboru Pedagogika předškolního věku. Příkladně reprezentovala UHK na Česko-slovenské přehlídce studentských odborných prací SVOČ 2010, kde získala první cenu za práci Vnímání prostoru dětmi předškolního věku.

Bc. Jana Křišťanová
Je absolventkou bakalářského studijního oboru Pedagogika předškolního věku. Příkladně reprezentovala UHK na Česko-slovenské přehlídce studentských odborných prací SVOČ 2010, kde se umístila na druhém místě s prací Dětská kresba prostorových útvarů a jejich 3D modely.

Zdeněk Liehne
Je studentem magisterského studia Učitelství pro 2. stupeň základních škol, obor Informatika – Tělesná výchova. V roce 2010 příkladně reprezentoval Českou republiku v soutěžích ve střelbě z ručních zbraní. Na mistrovství Evropy v Srbsku získal 1. místo v soutěži družstev a 6. místo v soutěži jednotlivců, 2. místo na mistrovství České republiky v soutěži jednotlivců, 3. místo na otevřeném mistrovství České republiky v soutěži jednotlivců a 1. místo na mezinárodním mistrovství Litvy v soutěži družstev.

Michal Přibyl
Je studentem magisterského studijního oboru Učitelství pro 1. stupeň základních škol. Získává ocenění za aktivní účast na řešení projektu specifického výzkumu Realizace spolupráce městských a venkovských základních škol s rodinou a za vynikající studijní výsledky.

Zuzana Pácaltová
Je studentkou magisterského studijního oboru Učitelství pro 1. stupeň základních škol. Získává ocenění za aktivní účast na řešení projektu specifického výzkumu Realizace spolupráce městských a venkovských základních škol s rodinou a za vynikající studijní výsledky.

Kristýna Dufková
Je studentkou magisterského studia Učitelství pro střední školy, obor Český jazyk – Výtvarná výchova. Během studijního pobytu na univerzitě v Mariboru se podílela na organizaci výzkumu ve Slovinsku. Ocenění získává rovněž za nadprůměrné lingvistické schopnosti prokázané na kursu makedonského jazyka v červenci 2010 na univerzitě Sv. Cyrila a Metoděje ve Skopje a v Ochridu.

Jakub Havlíček
Je studentem bakalářského studijního oboru Sociální pedagogika se zaměřením na etopedii. Získal ocenění za rozsáhlou dobrovolnickou činnost pro děti a mládež v Diecézní charitě Plzeň a v nízkoprahových zařízeních Balón, Vzducholoď a PROSTOR PRO, o. s., v Plzni a v Hradci Králové.

Vladimír Heuler
Je studentem magisterského studia Učitelství pro 2. stupeň základních škol, obor Hudební výchova – Německý jazyk a bakalářských studijních oborů Hudební kultura se zaměřením na vzdělávání a Hra na nástroj a sólový zpěv se zaměřením na vzdělávání. V roce 2010 získal 1. místo v kategorii hra na klavír na mezinárodní interpretační soutěži v Ružomberoku a 2. místo v kategorii čtyřruční hra na klavír tamtéž. V témže roce obdržel čestné uznání v kategorii hra na klavír na interpretační soutěži pedagogických fakult České republiky.

Bc. Klára Kubátová
Je studentkou magisterského studia Učitelství pro střední školy – obor Hudební výchova – Hra na nástroj. Získala 1. místo v kategorii Hra na varhany na interpretační soutěži pedagogických fakult s mezinárodní účastí konané v Hradci Králové.

Miroslav Šperk
Je studentem bakalářského studijního programu Specializace v pedagogice - obor Anglický jazyk a informatika. Reprezentuje Českou republiku ve florbalu, basketbalu, lehké atletice, v lyžování handicapových sportovců. Jeho největším sportovním úspěchem je zisk stříbrné medaile v hodu diskem na letních paralympijských hrách v roce 2004 v Athénách. Je nositelem Ceny Královéhradeckého kraje udělované sportovcům s tělesným handicapem.

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Mgr. Jan Šlégr
Je absolventem magisterského studia Učitelství pro střední školy, obor Fyzika – Informatika a nyní je interním doktorandem Katedry fyziky Přírodovědecké fakulty UHK. Získal první místo v experimentální sekci celostátní soutěže diplomových prací za práci s názvem Fyzikální experimenty z radioastronomie na střední škole. Působil jako metodik – informatik v projektu Centrum talentů II a ve stejné pozici nyní působí v projektu Podpora rozvoje evropanství.

Aktuální trendy ICT ve výuce chemie

Martin Bílek, Katedra chemie PřF UHK

Jubilejní XX. mezinárodní seminář o výuce chemie s ústředním tématem „Aktuální trendy ICT ve výuce chemie“ uspořádala dne 20. října 2010 u příležitosti založení Přírodovědecké fakulty Univerzity Hradec Králové, pod patronací Odborné skupiny pro chemické vzdělávání České společnosti chemické a za podpory mediálního partnera, elektronického časopisu Media4U Magazine, Katedra chemie PřF UHK. Seminář byl pokračováním devatenácti předchozích setkání didaktiků a učitelů chemie, studentů učitelství chemie a příbuzných oborů na půdě Univerzity Hradec Králové. Na jednání více než čtyř desítek odborníků z pěti zemí (Česká republika, Slovensko, Polsko, Lotyšsko a Švédsko) naváže ještě v letošním roce vydání mimořádného čísla časopisu Media4U Magazine, které bude obsahovat plné texty vybraných recenzovaných příspěvků. Výstupy semináře, které budou obsahovat závěry z téměř padesáti prezentací výzkumných a rozvojových projektů, popisů počítačových aplikací v chemickém vzdělávání a dalších sdělení, by se měly zařadit mezi řadu letošních mezinárodních fór, jejichž cílem je zkvalitnění výuky chemie na všech stupních školských systémů v počínající informační společnosti.

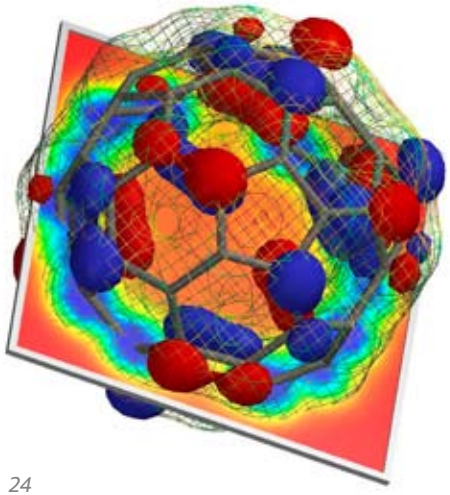

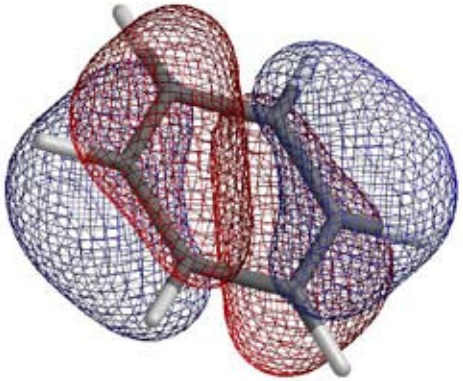

QMath11 – Matematické výsledky kvantové fyziky

Jan Kříž, proděkan PřF UHK

Prof. Ari Laptev. Prezident Evropské matematické společnosti.

Nová Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové se doslova ani nestačila nadechnout a měsíc po svém oficiálním vzniku hostila mezinárodní konferenci s účastí hvězd matematicko-fyzikálního nebe. Konference „QMath11 – Matematické výsledky kvantové fyziky“, kterou ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Hradec Králové pořádal Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku, se v Hradci Králové konala ve dnech 6. – 10. října 2010. Právě Hradec Králové si jako místo k oslavě svých šedesátých narozenin vybral Ari Laptev, významný matematik, profesor na Imperial College London a prezident Evropské matematické společnosti, jemuž byl věnován jeden celý den odborného programu konference. Ari Laptev slavil ve vskutku vybrané společnosti: mezi účastníky konference byla řada významných hostů, jejichž jména laické veřejnosti pravděpodobně nic neřeknou, mezi odborníky jsou však tito vědci považováni za absolutní špičky ve svých oborech. Na konferenci tak vystoupil např. prof. Elliot H. Lieb z Princetonské univerzity či prof. Jakob Yngvason z Vídeňské univerzity. Z českých účastníků je jistě třeba zmínit prof. Pavla Exnera a prof. Petra Šebu. Konference měla mezinárodní zastoupení, neboť její účastníci přijeli ze Slovenska, USA, Švédska, Chile, Německa, Velké Británie, Ruska, Irska, Itálie, Nizozemska, Francie, Turecka, Polska, Izraele, Maďarska, Rakouska, Ukrajiny, Dánska, Japonska, Islandu, Íránu, Slovinska, Brazílie, Austrálie, Chorvatska a Jihoafrické republiky.

Dobrá praxe v udržitelnosti cestovního ruchu

Josef Zelenka, Jiří Štyrský a Martina Pásková, FIM UHK

Prof. Josef Zelenka.

Jak již název napovídá, konference si při svém založení v loňském roce stanovila úkol představovat přístupy, příklady, koncepce, koncepty a výstupy studií o způsobech realizace udržitelného cestovního ruchu. Druhý ročník konference, která proběhla 13. – 14. září 2010 na Fakultě informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové pod záštitou děkana FIM UHK doc. Václava Janečka, ministra pro místní rozvoj Ing. Kamila Jankovského a ministra životního prostředí Mgr. Pavla Drobila a s podporou několika partnerů konference (Geopark Český ráj, časopis COT business a Enviweb), dále rozvíjel tyto představy.

Na konferenci zazněly příspěvky o geoparcích, o soutěži EDEN (European Destination of Excellence), o managementu cestovního ruchu v chráněných územích (monitoring, únosná kapacita, participativní management), o udržitelném cestovním ruchu u vodních ploch a o percepci v cestovním ruchu. Inspirativní byly případové studie biosférické rezervace Šumava a obce Hostětín. Účastníky konference zaujal i doprovodný program – geograficko-zážitková přednáška „Cesta Kolumbií a Venezuelou - o životě a o život“, promítání filmu „Nositelé tradic“ a geologická miniexpozice.

Pro celou konferenci byly typické velmi živé diskuse nejen v sekcích, ale i při plenárním jednání. Na závěrečném plenárním jednání byly shrnuty závěry konference a diskutovalo se o podobě dalšího ročníku konference včetně volby termínu konání. Účastníci oslovili ministerstva s kompetencemi v oblasti cestovního ruchu, ochrany a udržitelného rozvoje přírodního i kulturního dědictví, aby iniciovala a podpořila přípravu a zavedení certifikačního systému pro udržitelnost destinací cestovního ruchu, který by stavěl mj. na dosavadních českých certifikačních schématech a způsobech značení, a aby připravila zavedení akreditačního systému autorizovaných průvodců v chráněných územích České republiky s výhradním právem provázet v těchto územích na základě autorizace. A jaká bude budoucnost konference? Měla by se snížením konferenčního poplatku pro studenty za „základní konferenční servis“ i realizací studentské sekce s výstupy studentských prací (bakalářských, projektových, monitorovacích aj.) více otevřít studentům.

Z diskusí v sekcích také vzešla potřeba nové specializace pro management cestovního ruchu, zaměřené na získávání odborných kompetencí pro poznávání a interpretaci přírodního i kulturního dědictví. Specializace má zatím pracovní název „Manager ekoturismu“ a začíná se připravovat na FIM UHK. Účastníci upozornili na zatím nedostatečné možnosti odborného publikování v cestovním ruchu a shodli se na myšlence iniciovat a podpořit na univerzitách a v dalších kompetentních orgánech a institucích vznik pravidelně vycházejícího recenzovaného časopisu pro cestovní ruch.

Jeden z hlavních organizátorů doc. Jiří Štyrský.

Docent Karel Neubauer.

Nový docent UHK doc. PaedDr. Karel Neubauer, Ph.D.

Zpracovala redakční rada Zpravodaje UHK.

Rektor Univerzity Komenského v Bratislavě doc. František Gahér jmenoval k 1. červnu 2010 dr. Karla Neubauera docentem v oboru Logopedie. Jmenovaný obhájil habilitační práci s názvem Neurogenní poruchy komunikace u dospělých a úspěšně proslovil svou habilitační přednášku Neurogenně podmíněná dysfagie – možnosti a úskalí rozvoje logopedické péče na zasedání vědecké rady Pedagogické fakulty UK v Bratislavě.

Karel Neubauer absolvoval studium speciální pedagogiky na Pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a doktorské studium v tomto oboru na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Je plně kvalifikovaným odborníkem v oboru Klinická logopedie.

Karel Neubauer působil jako odborný asistent Katedry speciální pedagogiky Pedagogické fakulty UHK a v současnosti je garantem oboru Speciálně pedagogická péče o osoby s poruchami komunikace realizovaným jmenovanou katedrou. Doc. Neubauer je spoluautorem několika zásadních monografií v oboru Logopedie a neuropsychologie, např. Klinická neuropsychologie, Klinická logopedie, Terapie narušené komunikační schopnosti, Case Study in Speech-Language Patology, a autorem dvou monografií věnovaných problematice neurogenně podmíněných poruch řečové komunikace. Je také autorem desítek odborných statí v odborných periodikách a sbornících, publikuje v dlouhodobě vydávaných recenzovaných sbornících o problematice logopedické péče Acta Aphasiologica a Logopaedica, je frekventovaně citovaným autorem v odborných statích věnovaných problematice neurogenních poruch řeči, především dysartrie. V letech 1995 až 2009 vedl redakci periodik Klinická logopedie v praxi a Diagnostika a terapie poruch komunikace. Již více než 20 let pracuje jako klinický logoped a své rozsáhlé praktické zkušenosti přenáší do výuky logopedie pro studenty speciální pedagogiky a také do programu postgraduálního vzdělávání klinických logopedů v ČR. Od roku 2008 je stálým členem atestační komise pro specializační zkoušky v oboru Klinická logopedie.

Docent Bogusław Czechowicz.

diář

Nový docent UHK Doc. MgA. Bogusław Czechowicz, Dr.

Zpracovala redakční rada Zpravodaje UHK.

Rektor Univerzity Hradec Králové doc. Josef Hynek jmenoval k 1. červnu 2010 dr. Bogusława Czechowicze docentem v oboru Historické vědy se zaměřením na české a československé dějiny na základě úspěšné obhajoby habilitační práce Dvě centra v Koruně. Čechy a Slezsko na cestách integrace a rozkolu 1348–1458 v kontextu politiky, ideologie a umění.

Docent Czechowicz pochází z polské Vratislavi, kde získal vzdělání na tamní Vratislavské univerzitě v oboru dějin umění a kde také od roku 1994 pracuje v Kabinetu grafiky Národního muzea. Doktorát obhájil v roce 2001 rovněž na tamní univerzitě, a to zpracováním tématu slezských pozdně-gotických náhrobků. Od Polského heraldického spolku obdržel v roce 2006 cenu Adama Heymowského za knihu Książęcy mecenat artystyczny na Śląsku u schyłku średniowiecza. O dva roky později se stal redaktorem série Český horizont, která má čtenářům přiblížit české dějiny a kulturu. Je pravidelným oponentem grantů polského ministerstva školství. Svou dráhu vysokoškolského pedagoga zahájil roku 2000 v Ústavu dějin umění Vratislavské univerzity. Na FF UHK působí od roku 2007 při výuce především studentů Historického ústavu FF.

Je členem polských a českých vědeckých a odborných společností. Docent Czechowicz je odborně nesmírně plodný. Zorganizoval či spolupořádal sedm větších konferencí, je autorem 99 studií a článků a především 11 monografií, jejichž názvy ozřejmují směry jeho badatelské činnosti. Mezi hlavní z nich náleží: Nagrobki późnogotyckie na Śląsku; Książęcy mecenat artystyczny na Śląsku u schyłku średniowiecza; Między katedrą a ratuszem. Polityczne uwarunkowania sztuki Wrocławia u schyłku średniowiecza a Visus Silesiae. Treści i funkcje ideowe kartografii Śląska XVI-XVIII wieku. Kromě těchto publikací je výsledkem vědecké práce docenta Czechowicze 63 recenzí a diskusních příspěvků, řada záznamů v encyklopedích, lexikonech a katalozích, dalších 7 populárních publikací, 218 pupularizačních článků a jiných odborných sdělení.

Univerzita publikující

Z PUBLIKACÍ NAŠICH UČITELŮ

prof. PhDr. Vladimír Křivánek, CSc., Katedra českého jazyka a literatury PdF UHK
Křivánek, Vladimír. Vladimír Holan básník. Praha: Prstek Aleš, 1. vydání, 2010, 428 stran, ISBN 978-80-904164-4-4.

Komplexní literárněhistorická monografie o interpretačně zřejmě nejsložitější osobnosti české poezie dvacátého století sleduje v deseti rozsáhlých, vnitřně bohatě členěných kapitolách všechny básníkovy zásadní životní a umělecké peripetie, literární kontext i dobové přijetí jeho díla. Každá kapitola je uvedena citátovým názvem a mottem z Holanovy tvorby a otevřena uměleckými fotografiemi výtvarnice Petry Růžičkové. Jádrem publikace zůstávají interpretace básníkova díla v celé jeho monumentální rozloze a v pozoruhodném poetickém a myšlenkovém vývoji. Kniha je doplněna důkladným poznámkovým aparátem (917 poznámek pod čarou), široce fotograficky dokumentovanými kalendárii života a díla, podrobnou personální bibliografií, anglickým résumé a čtyřmi přehlednými rejstříky autorů, děl, souvislostí a emblémů. Tato rozsáhlá, velkoryse koncipovaná a exkluzivně vypravená publikace obsahuje 182 obrázků.

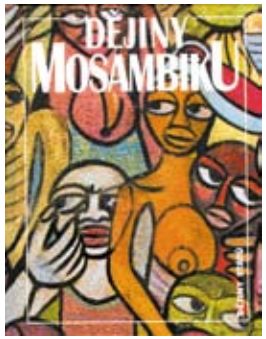

doc. PhDr. Jan Klíma, Katedra politologie FF UHK
Klíma, Jan. Dějiny Mosambiku. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, ediční řada Dějiny států, 1.vydání, 2010, 345 stran, ISBN 978-80-7422-040-1.

Nejnovější kniha doc. Klímy nezapře autorovu inspiraci vzniklou během dvou let jeho působení v Mosambiku. V době ústupu české diplomacie z Afriky je tento titul žádoucím připomenutím těsných souvislostí afrického vývoje s vývojem

evropským, připomíná i nutnost hlubšího vzájemného poznávání v období globalizace. Autor sleduje vývoj této africké země desetkrát větší než Česká republika s více než 20 miliony obyvatel od nejstarších dob vzniku afrických říší v meziříčí Zambezi-Limpopo. Posuzuje vlivy islámu, ale především pozvolný postup portugalské kontroly v regionu zmítaném kmenovými válkami a později rozptýleným odbojem proti kolonialismu. Věnuje se nucenému uklidnění a rozvoji země ve 20. století a následné rezistenci, jejímž výsledkem byla nezávislost vyhlášená v roce 1975. Pro zhodnocení recentních vývojových proudů je zajímavá historie období nezávislosti poznamenaná krutou občanskou válkou, jež byla ovlivňována zvenčí bipolárním světem. Autor však hodnotí i poslední mírovou etapu mosambického vývoje dovedenou přes volby roku 2009 až do současnosti nabízející poněkud optimističtější vyhlídky celé Africe.

doc. PhDr. Jan Klíma, Katedra politologie FF UHK
Klíma, Jan. Portugalská Indie. Praha: Libri, 1.vyd., 2010, 125 stran, ISBN 978-80-7277-475-3.

V ediční řadě Stručná historie států, kde autor vydal už sedm jiných titulů, vychází tentokrát jeho shrnutí dějin země, která existovala jako portugalská kolonie od doby zámořských objevů do prosince roku 1961. Znalec portugalské jazykové oblasti přibližuje českým čtenářům poprvé vývoj kolonie, která v nepoměru ke své geografické velikosti sehrála mimořádně důležitou roli při „stýkání a potýkání“ expandující Evropy s ohromnou Asií. Portugalské enklávy v Indii, z nichž největší byla Goa, se staly centry obchodu s kořením, hlavní základnou Portugalců pro ovládnutí Indického a západní části Tichého oceánu i pro křesťanskou „duchovní conquistu“ celé Asie. Jak začátek, tak konec této kolonie spravované z Lisabonu, ale spolupracující s Mosambikem v Africe, s Macaem v Číně nebo s Timorem v Indonésii přerostl v dramatickou mezinárodní krizi. Zábor území Indickou republikou pak potvrdil nástup Indie, respektive celé Asie do globálního popředí a konec evropské priority ve světě. Otisk dějin v podobě katolických kostelů v Asii nebo otevřené mentality Goanců je však patrný dodnes. Historie Portugalské Indie tak umožňuje uvědomit si nejdůležitější peripetie vzájemných vztahů Evropy, Asie i Afriky.

Nové časopisy na PdF UHK

Miloslav Vodráček, zástupce vedoucího redaktora časopisu Korpus – gramatika – axiologie
Václav Víška, člen redakce časopisu Empirie

Korpus – gramatika – axiologie
V srpnu 2010 vyšlo první číslo časopisu Korpus – gramatika – axiologie, vydávaného ve spolupráci Pedagogické fakulty UHK a Ústavu pro jazyk český AV ČR. Časopis je orientován na korpusový výzkum češtiny i jiných jazyků (především na empirické poznatky o gramatikách přirozených jazyků) a na hodnocení jazykových prostředků (na jazykové standardy a kulturní variety, funkčnost a nefunkčnost v jazykové komunikaci, na stylové úrovně komunikace jako projev různých kulturních úrovní a funkcí sociální interakce). Publikačními jazyky jsou čeština, slovenština, angličtina a němčina. Časopis o rozsahu 100 stran bude vycházet dvakrát ročně. Grafické řešení, respektující vizuální styl UHK, vzešlo ze soutěže vypsané děkanem PdF UHK, do níž se přihlásilo 17 účastníků, převážně studentů oboru Grafická tvorba – multimédia. Autorem vítězného návrhu je student Bedřich Marek. Ateliér akademické malířky doc. Jaroslavy Severové nyní připravuje výstavu všech soutěžních návrhů.

Elektronická verze časopisu je dostupná na adrese http://nlp.fi.muni.cz/kga.

Empirie
Při startu akademického roku 2010/2011 vyšlo první číslo časopisu Empirie, který vydává Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové. Časopis si klade za cíl mapovat oborově didaktický a pedagogicko-psychologický výzkum. Jeho první číslo napovídá o původním odborném zaměření.

Publikačním jazykem je čeština, slovenština, angličtina a němčina.
Časopis vychází třikrát ročně v elektronické podobě a je dostupný na webových stránkách UHK.

Vítězové 2. ročníku studentské soutěže Nadace mezilidské tolerance T. Grala

Iveta Juranová, Nadace mezilidské tolerance Thomase Grala

Studentská soutěž Nadace mezilidské tolerance Thomase Grala při Lékařské fakultě UK v Hradci Králové je určena studentům všech královéhradeckých vysokých škol. Ve druhém ročníku této soutěže byly vyhlášeny čtyři okruhy: Lékařská psychologie a Zdravotnická psychologie (pro studenty LF UK), Sociálně výchovná práce (pro studenty UHK) a Zdravotnická psychologie a etika zdravotnického pracovníka (pro studenty FaF UK). Úkolem byla tvorba eseje nebo původní odborné práce, které se týkají problematiky etiky, mezilidské tolerance nebo lidských práv. Práce posuzovala odborná komise a vyhlášení výsledků se uskutečnilo 5. května 2010 na Pedagogické fakultě UHK. Počet přihlášených prací byl nižší, a tak byli vyhlášeni vítězové pouze v kategorii Sociálně výchovná práce – všichni z Pedagogické fakulty UHK. Vítězkou se stala Jana Tesková s prací Kvalita života v Domově důchodců Hradec Králové. Studentka uchopila problém teoreticky a posléze teorii ověřovala průzkumem. Její šetření popřelo představu o zvýšené nespokojenosti či zatrpklosti seniorů – v jejich postojích převládal pozitivní přístup ke stárnutí a stáří. Druhé místo získala Petra Kalibová s prací Postoje středoškolské mládeže k sebevražednosti. Ta vznikla na základě výzkumného šetření, respondenti vyjadřovali svůj postoj k sebevraždě jako způsobu řešení obtížné situace a hodnotili i další aspekty, jako např. výskyt autodestruktivních témat v médiích. Třetí místo obsadila Lenka Knitlová s prací Policejní etika při sdělování nepříjemných zpráv. Autorka konstatovala ve své práci řadu rezerv ve způsobu komunikace, podceňování některých situací, nemalou roli hraje i postavení policie v očích veřejnosti a způsob její prezentace v médiích. Nadace mezilidské tolerance Thomase Grala již vyhlásila třetí ročník soutěže, jehož uzávěrka je 31. prosince 2010 (podrobné informace jsou zveřejněny na stránce http://www.lfhk.cuni.cz/tolerance/).

Autobus plný stříbra

Z podkladů Vojtěcha Dlabáčka z Katedry tělesné výchovy a sportu PdF UHK zpracoval Václav Víška, člen redakční rady Zpravodaje, s přispěním Petra Hruši z Katedry rekreologie a cestovního ruchu FIM UHK.

Na IX. Českých akademických hrách v Praze, které se konaly v roce 2010, fotbalové týmy studentů i studentek Univerzity Hradec Králové obsadily shodně druhá místa a přivezly tak domů stříbrné medaile.

Fotbalisté UHK v kvalifikaci porazili tým Univerzity Pardubice (4:2) a ve skupině na Akademickém mistrovství odehráli utkání s ČZU Praha (1:1) a vítězné utkání se ZČU Plzeň (2:0). Finálové utkání sehráli naši reprezentanti s MU Brno. Z vítězství (0:1) se však radovali brněnští hráči.

Fotbalistky UHK v kvalifikaci také porazily Univerzitu Pardubice (5:0) a ve skupině na Akademickém mistrovství remizovaly s ČVUT Praha (1:1) a porazily MU Brno (2:0). Ve finále ale podlehly ZČU Plzeň (0:2). Všem hráčkám a hráčům patří dík za reprezentaci univerzity. Zpět do Hradce Králové se tak s oběma týmy vrátil autobus plný stříbra.

Akademického mistovství se celkově zúčastnilo přibližně 2 300 sportovců a 150 trenérů, přičemž z UHK jich bylo 55. Velice se dařilo Martinu Vohralíkovi, který získal zlatou medaili v judu do 90 kg. Stejně úspěšná byla i Renata Kvasničáková v kategorii nad 78 kg. Další zlato pro UHK vybojovala Radka Krejčová v karate. Česká reprezentantka v běhu na lyžích Eva Nývltová dosáhla druhého místa v běhu na 3 000 m a také skončila na pěkném čtvrtém místě v triatlonu. Další stříbro si v judu vybojovala Gabriela Dohnalová, a to v kategorii do 70 kg. Bronzová medaile v trojskoku ozdobila Petra Stojanova.

Z dalších výsledků zmiňme pátá místa Dany Valáškové v badmintonu, Michaely Panáčkové ve sportovním lezení na obtížnost, Petra Doseděla ve skoku vysokém a Pavla Syřiště v běhu na 1 500 metrů. UHK obsadila v součtu výsledků krásné 13. místo ze čtyř desítek soutěžících vysokých škol.

Fotbalový tým studentů UHK, který se zúčastnil ČAH v Praze 2010. *Zleva stojí prorektorka dr. Monika Žumárová, která přijela týmy povzbudit v bojích o finále, Roman Daněk, Filip Stieber, Michael Mařas, Karel Menšl, Jan Mlynář, kapitán týmu Jaroslav Matějka, Vojtěch Mareček, Lukáš Kubelka, Jakub Drapač a trenér dr. Vojtěch Dlabáček, v podřepu zleva Martin Dlabáček, Ondřej Nejman, Petr Motyčka, Ondřej Merkl, Petr Veselka a Jindřich Václavek.*

Fotbalový tým studentek UHK, který se zúčastnil ČAH v Praze 2010. *Zleva stojí Simona Vargová, Radka Krejčová, Radka Tejnecká, Tereza Lišková, Kamila Říhová, Iva Podoláková, kapitánka týmu Silvia Kunáková a trenér dr. Vojtěch Dlabáček, v podřepu zleva Bibiana Ninczová, Petra Sochorová, Veronika Khomová, Lucie Kloutvorová, Zuzana Wernerová, Jana Kyptová a Aneta Merklová.*

Univerzita Hradec Králové

www.uhk.cz

alma mater

UHK!

9000 studentů

100 oborů!

ou jé!

naše univerzita!

jsem!

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Univerzita Hradec Králové
Fakulta informatiky a managementu

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Univerzita Hradec Králové
Přírodovědecká fakulta

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází zpravidla čtyřikrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo v listopadu 2010. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 15. ledna 2011. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou na adresu zpravodaj@uhk.cz.

Redakční rada: PhDr. Ondřej Tikovský, Ph.D., (šéfredaktor), Mgr. Zuzana Hametová, doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., doc. PhDr. Jana Ondráková, Ph.D., Ing. Věra Palánová, Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D., Ing. Petr Exner, doc. PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Mgr. Václav Víška, Ph.D.

Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.
Fotografie: archiv Zpravodaje UHK, Michal Blažej (s. 37), Mgr. Richard Brun (s. 4, 7, 16, 25, 28, 30), dr. Jan Kříž (s. 9, 10), Vladimír Mlynarčík (s. 19, 20), Ing. Věra Palánová (s. 15, 26, 27), Miroslav Podhrázský (s. 12, 13), Michal Šafus (s. 14) a archivy přispěvatelů čísla. Vizualizace na s. 24 dr. Karel Myška.

Grafická koncepce: Jiří Toman a Michal Kukačka
Sazba a tisk: Remarque studio a.s., Hradec Králové